

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Hónapra 3 kor. — Félévre 5 kor. — Évi 10 kor. — Negyedévre 3 kor. — Fél Negyedévre 4 kor. 50 Ft.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Fővár Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Főispán-menesztés.

Sok tekintetben figyelemre-méltó, jellemző és érdekes az a miniszteri ellenjegyzéssel ellátott kézirat, mely megjelent. — Szól pedig ez a kézirat a következőképpen:

„A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Rónay Jenő, Torontál-vármegye főispánját, ezen állásától hű szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmentem.

Kelt Budapesten, 1902. évi február hó 16-án.”

Hogy ez a „saját kérelmére“ történt felmentés mire vezethető vissza, azt a legutóbbi betek eseményeiből minden ember tudja. Tudjuk, hogy Kaffka László miniszteri tanácsos barátságos látogatást tett Torontál-vármegyében s látogatása közben udvariasan felszólította a megyei tisztviselőket a főispántól kezdve lefelé, hogy számoljanak be arról, amit csináltak. És ekkor kiderült az is, amit csináltak és kiderült az is, amit nem csináltak. Áldás nem volt azon, amit csináltak, még

kevesebb áldás volt azon, amit nem csináltak.

Kiderült, hogy a bábeli zür-zavar kis Miska volt ahhoz a felforduláshoz képest, amely Torontál-vármegye ügyeiben uralkodott. Hogy hivatali hűtlenség, hanyagság, a közönség érdekeinek teljes negligálása, pazarlás, restáncia és Isten tudja még mi mindenféle csodálatos és hallatlan bűn terheli a megyei tisztviselők lelkét. Minderről Kaffka László hűen, lelkiismeretesen beszámolt fölöttes hatóságának: a belügyminisztériumnak.

S hogy mindezekért Rónay Jenő főispán mily arányban és mértékben felelős, azt külön kiemelni nem szükséges, mert ilye a hivatalos lap, egy kicsit furcsa módon ugyan, de azért mégis érthetően beszámol a mai napon, amikor abban az orgánumban mindenki olvashatja, hogy Rónay főispánnak le kellett vonni a konzekvenciákat és ott kellett hagynia a főispáni széket, habár a felmentés „saját kérelmére“

történt is. Ezt a saját kérelmére történt menesztést tehát értjük, felfogjuk és méltányoljuk. Nem is vártunk egyebet, mert hisz sem a menesztett főispán, sem a belügyminiszter egyebet nem is tehetett a közvélemény megnyugtatóására.

De minthogy miniszteri ellenjegyzéssel ellátott kéziratok is a bírálat tárgyát képezhetik, lévén a miniszter felelős, azt a kérdést vetjük fel, hogy mit jelent ez a kifejezés: „hű szolgálatai elismerése mellett“? A konvenció követeli-e ezt meg? Vagy valóban a nevezett főispán hű szolgálataiért való elismerésének akart kifejezést adni a miniszter? S ha csak konvencionális kifejezés, amint-hogy más nem is lehet, nem gondolja-e a belügyminiszter, hogy ez a közvélemény megtévesztésére alkalmas és furcsa gondolatokat ébreszt mindenki, aki ezt olvassa?

Rónay főispán egyéni integritását kétségbevonni nem jut eszünkbe. De hivatali ténykedésében súlyos mulasztások terhelik,

Rizspor.

— És mit tart a rizsporról? kérdi a fiatal hölgy, a kivel kissé pajzán beszélgetésbe elegyedtem.

— Nagyon rossz róla a véleményem, feleltem. Egyáltalán nincs inyemre, mikor a fiatal nők átmázolják az arcukat.

— Átmázolják! Nem nagyon civilizáltak ez a kifejezés?

— Bocsánat, de nem jut eszembe más, a mikor az anyira ellenszenves rizsporról van szó.

— Ellenszenves? Miért? Ellenkezőleg, semmi sem oly kellemes és illatos, mint az a puha, finom liszt, a mely bimpör gyanánt szinte észre sem vehetően borítja arcunkat. A mikor ábrázatot látok, a melynek pirját a rizspor-rétegen át felismerem, önkéntelenül is a hajnali pirra gondolok, a mely áttör a fehértegeken, eszembe jut a cukorra! frissen behintett földi eper.

— Nevetnem kellett a rosszul alkalmazott poézis e kitérésén, és e közben

eszembe jutott egy eset, a mely miatt erre a kiáltásra fakadtam:

— Azonkívül pedig a rizspor áruló is, és ez az egy tulajdonsága is elegendő arra, hogy az én gyűlöletemet indokolja.

— Áruló? Nem értem.

— Pedig könnyen érthető... Az ember közeledik ajkával az imént oly szépen megénekelt arcokhoz, és a rizspor azonnal elárulja az elkövetett büntetést... Emlékszem is egy szomorú esetre, a melyben az áruló rizspor játszotta a legfontosabb szerepet.

Kis szünet következett be. Akkor aztán kérdé a hölgy:

— Ön maga volt a kaland hőse?

— Igen... Nem... egy barátom... Képzelve el, hogy az én barátom nagyon szeretett egy fiatal leányt, a kit az anyja árgus szemekkel őrizett... Egy nyári napon a mama elaludt egy karosszékben. A fiatalok előbb a mamát nézték, aztán egymást... Mily remek délután volt!... A nyitott erké-

lyen át behatolt a kert balzsamos illata... Titokteljes kötéi lég terjengett... A fiatal leány ábrándosan tekintett maga elé, majd az ifjura... Az ifju pedig...

Elhallgattam.

— Folytathatja, szolt hölgyem.

— Ah, asszonyom, éppen ilyen volt a helyzet!... Vége a históriának...

— Vége?

— Na igen... A mama felébredt és észrevette, hogy a fiatal ember ajka körül rizsporfoltok fehérlenek... Másnap elutazott a leányával, és én... azaz barátom soha sem hallott róla.

Hölgyem kissé elábrándult, aztán hirtelen így szolt:

— Mégsincs igaz!... Miért okolja a rizsport, mikor mindennek az ön barátja az oka... Miért nem keresett olyan helyet, a melyen nincs puder?... Én például soha sem puderezem az ajkamat.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Lusztig és Bán fűszer-, liszt és gyarmatáru nagykereskedése Debreczen, Városi bérház.
 (Uj huscsarnokkal szemben.)
 Hol a kicsinybeni vásárlásnál is a legolcsóbb árak számítanak.
 Moskovist Adolf és fia N-Váradí szesz élesztőgyári főraktára:

amint az immár nyilvánvaló és amiből lemondása is származott. Ő felelős mindenért első sorban, ami Torontál-vármegyében történt. Ezt annak idejében a hírlapok, a közvélemény orgánumai és Kaffka László hivatalos jelentése egyaránt kiemelték. S ha ilyen eklatáns eset után, amikor hivatalban elkövetett mulasztások végett kell egy főispánnak mennie, a miniszter által ellenjegyzett kézirat „hű szolgálat”-ról beszél, vajjon mit értsen ebből a publikum? Micsoda mulasztásokat kell az ellenőrzés körül egy főispánnak elkövetnie, hogy ilyen passzus a kéziratban ne foglaltassék?

Hangzott sokszorosan, ország-szerte az óhívás, hogy Torontál-vármegye után hadd következzenek a többi vármegyék és csináljanak rendet végre-valahára a hivatott faktorok a vármegyékben és óvják meg a közönség érdekét. De ha, bármi történik is, annak, aki a mulasztásokért felelős, elismerik a „hű szolgálatokat”, a többi vármegyében ugyancsak igen nyugodtan várják a következőket. Hisz ez jatalom, nem büntetés, legalább a mostani fel-fogások szerint.

Sertés-konzum vásár Debreczenben.

Debreczen, február 21.

Városunk egy igen vitális érdekét érinti az a mozgalom, a mely Debreczen város tanácsa által megindítva, t. i. egy sertés-konzum vásár létesítése ügyében már széles körökben kiváló érdeklődést keltett. Ebben az ügyben a kereskedelmiügyi miniszter véleményadásra hívta fel a debreczeni kereskedelmi- és iparkamarát; nem lesz tehát érdektelen olvasóink érdekében vélnünk cselekedni, midőn a kereskedelmi- és iparkamara ez ügyben intézett véleményes jelentését az alábbiakban egész terjedelmében közöljük:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Vonatközzással folyó évi január hó 24-én kelt magas leiratára, van szerencsénk az ügyiratok visszacsatolása mellett tisztelettel jelenteni, hogy Debreczen sz. kir. városban a sertés-konzum vásár létesítése nézetünk szerint kívánatos és szükséges.

Az időközönként fellépett sertésvész következtében tett állategészségügyi intézkedések ugyanis városunk és vidékének egykor nagy jelentőséggel bírt sertéskereskedelmét ma már szűkforlások közé szorították s e körülmény nem csak sertésenyésztéssel foglalkozó gazd-közönségünkre van hátrányos hatással, de éreteti káros hatását a sertés-hús-feldolgozásával foglalkozó iparosainkkal is, amennyiben egyfelől gazda-

közönségünk az értékesítés körüli felmerülő számos akadály miatt a sertésenyésztésben mindinkább tartózkodó irányzatot követ, másfelől sertés-hús-feldolgozásával foglalkozó iparosainkra hatnak nyomasztólag ezen viszonyok, mivel e nembeli szükségletük beszerzését nem képesek állandóan biztosítani.

A sertés konzum vásár hivatva lesz mindezen bajokon segíteni. Nézetünk szerint magában véve az a körülmény, hogy a konzum-vásár létesítése esetén a sertések értékesítése rendkívül megkönnyítették, fokozni fogja gazd-közönségünkben a sertésenyésztés és sertés-hízalás iránti kedvet, viszont a hentesek és sertés-hús-feldolgozásával foglalkozó iparosaink, — amennyiben biztos kilátás van arra, hogy a konzum-vásárt nemcsak a helybéli fogyasztók és termelők, hanem egy nagy vidék fogja látogatni, — nem fognak többé oly helyzetbe jutni, hogy Debreczenben nem szerezhetvén sertés-hús szükségletüket, kénytelenek voltak annak beszerzése végett vidékeket keresni, a mi nemcsak azt eredményezte, hogy gyakran jóval drágábban fizették az aránylag gyenge minőségű árut, hanem idegen körzetből hozatván be a sertés-hús, azt még a különfizetett fogyasztási adó is terhelte.

Éppen ezen okokból örömmel kell üdvözölnünk városunk hatóságának a konzum-vásár létesítése tekintetében tett kezdeményezését, mert e vásárnak ugy gazdasági, mint ipari és kereskedelmi szempontból áldásos hatását elmaradhatlannak tartjuk, sőt azon nézetben vagyunk, hogy éppen ezen konzumvásár hasznos működése fogja csakhamar maga után vonni kamaránk székhelyén a sertés-hús-feldolgozó telepek létesítése iránti vállalkozási kedvet és fogja előidézni és fokozatosan éleníteni a sertés-hús kiviteli üzletet.

Miután még a konzumvásár helyét, idejét és helypénz-díjszabályzatát a helyviszonyokkal megfelelőeknek tartjuk, kériük Nagyméltóságodat, hogy a kért vásár létesítése tárgyában az engedélyt megadói és azt, hogy a konzumvásárra sertések bárholnan, de legalább is a város feltérjlesztésében megjelölt vármegyékbe szállíthatók legyenek, megengedni, végül Debreczen város tanácsát arra mindenesetre kötelezni kegyesen kéjük, hogy a vásártér berendezésével egyidejűleg már kezd tben legalább 300 drb sertés részére szükséges aklokot építsen s ezeket időről-időre, amint azt a felhívás s a vásár forgalma meg fogja kívánni, szaporítani kötelességének ismerje.

Debreczen, 1902 február 12.

A kereskedelmi és iparkamara nevében:

Grünvald József,
s. titkár.

Szabó Kálmán,
elnök.

VIDÉK.

Öngyilkos szobrásznövendék.

Nagyváradról írják, hogy Szemaha Antal budapesti szobrásznövendék, aki itt október óta mint közbuzsár szolgált a Vilmos-huszárezredben, szolgálati fegyverével mellbe lötte magát s félórai szenvedés után meghalt. A huszonnégy éves ifjú már hetek óta buskomor volt s azt hiszik, hogy katonáskodása miatt való elkeseredésében vált meg az élettől.

Szökés ötvenezer koronával.

Szenzációs szökés híreit jelentti eleki levelezőnk. Brandi József eleki német gazda még néhány hét előtt a felesége, meg a sógora tulajdonát képező ötvenezer korona

készpénzzel megszökött. Már a szökés idején azt beszélték, hogy Brandi Amerikába ment; tegnap aztán egy Elekre érkező levele ezt megerősítette. Brémából le elet iri feleségének, a melyben azt írja, hogy ta többé ne számitsen, ő nem jön többé soha vissza s künn marad Amerikában. Azután arra kéri feleségét, hogy a négyezer koronából, amelyet hátrahagyott, nevelje fel három kiskorú gyermeküket. A megszökött gazda levele egész Eleken nagy feltűnést keltett.

A nyomor áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas esetek történtek rövid idő alatt a Hugaradmegyében élő munkanélküli bányamunkások között, a kik közül számosan több, mint egy éve munkanélkül lezengnek. Mintegy másfél évvel ezelőtt történt, hogy a kristyori, rudai és boiczai bányákban, részben az üzem beszüntetése, részben pedig az üzem redukálása miatt több mint kétszáz bányamunkás munkanélkül maradt.

Ezeknek a munkásoknak egy része időközben külföldre ment, másrésze pedig a petrozsényi bányákban keresett munkát, a hol 40-50 embert csupán kegyelemből vettek fel, de oly csekély fizetéssel, hogy az illetők maguk is alig tudták megélni belőle, otthon maradt családjuknak pedig épen semmit sem tudtak küldeni. A kenyérelmélt maradt munkáscsalád lassanként eladogatták mindenüket, úgy hogy az utóbbi időben már napokon keresztül éhezett több munkáscsalád. A borzasztó nyomort és éhséget némelyek már nem tudták tovább tűrni s kétségbeesésük közben öngyilkosságot követtek el.

Rövid idő alatt — mint nekünk írják — négy ilyen nyomorgó család vált meg az élettől. Szingán Antal bányamunkás családja, mialatt a család fő munkakeresés végett távol volt, az anya mérget kevert a tejbe s azt itta meg három gyermekével s valamennyien elpusztultak. Losch Ferencz munkás e hó 15-én szénázzal pusztította el magát és három tagból álló családját. Hasonló módon vetett v get az életének Bun Lázár és felesége is, a kik már teljesen kimerültek a sok nélkülözésben.

A legborzalmasabb eset azonban tegnapelőtt történt Podala községben, hol Lami László bányamunkás a feletti elkeseredésében, hogy éhező családjának nem tudott kenyeret adni, éjjel, a mikor már a családja aludt, egy beretvával elvágta alvó feleségének és két gyermekének a nyakát, ezután pedig felvágta a saját ereit és a szoba gerezdájára felkötötte magát. Másnap nagy vértócsában halva találták az egész családot. Ezek a tömeges öngyilkosságok arra indították a hatóságokat, hogy a nyomorban szenvedő munkások között kenyeret és élelmi cikkeket osztszanak ki, a mi hamarosan meg is fog történni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az elveszett száz korona.** — Kétféle pénz van a világon: az egyiket elköltik, a másik elvész, vagy más szóval ellopják. Az utóbbi azán rendesen egy kis komplikációt támaszt, mert az elveszett pénz csak a volt gazdájának okoz bajt, az ellopott pedig a tolvajt mártja bele a csávéba. Mivel tehát nem csekély a jogi disz-

tinkció a kettő között, mindig az a kérdés merül fel, vajjon ellopott, vagy elveszett pénzről van-e szó. A debreczeni kir. törvénytörvényes Széke István elnöklete alatt egy tegnapi főtárgyaláson foglalkozott ilyenfajta ügygyel. A dolog így történt. Hogy az eset valószínű legyen, egy berugott emberen kezdődik a história. Bakos Pál p. ladányi gépész részeg állapotban betört a Kis Andrásné, szül. Bodor Juliánna éjjeli mulatójába és ott egy csapos-lánnyal addig kaczerkodott, míg fizetésre nem került a sor. Ekkor vette észre, hogy egy sárga tárczában levő 5 darab 20 koronás bankjegye a tárczájával együtt eltűnt. A leányon követelte a pénzt, de mivel az nem tudta előadni, lármát csapott és széket forgatott maga körül, hogy valakit agyonüssön. A pénz ennek daczára sem került elő, de annál inkább előkerült egy csendőr, a ki aztán házkutatást tartott minden eredmény nélkül. A pénz tehát vagy elveszett, vagy ellopták. A vizsgálóbíró előtt kezdett csak némi viláosság derülni a titokzatos ügyre. A csapos leány, akivel Bakos mulatott, azt vallotta, hogy Kis Andrásné, a tulajdonosnő, másnap a kályha ajtajából vette elő a sárga bőrtárczát és mutatta a lányoknak, de lelkükre kötötte, hogy ne merjenek ellene vallani. Ez a korona-tanu azóta meghalt és így a főtárgyaláson csak az életében tett vallomását olvasták fel. A vádlott Kiss Andrásné állhatatosan tagadta a terhére rótt cselekményt és a többi tanu nem tudott terhelőleg vallani Kiss Andrásné ellen. A tárgyalás folyik.

§ A soroksári kiskirály. (Fővárosi tudósítónktól.) Az „Erzsébetfalvai Közöny“ egy kis gunyolódó, de egyuttal erősebb megrovást is tartalmazó cikket közölt, amelyben Szlávik István soroksári gyógyszerészt affele vidéki kiskirálynak nevezte, aki azt hiszi, hogy neki minden szabad. Szlávik István nemrég a komponistája volt Stern Bernát szikvizgyárosnak s mikor felbomlott közöttük a társasviszony, a volt társát a büntető feljelentések egész özönével üldözte. Ha az egyik alaptalanak bizonyult, előállt a másikkal, mert a soroksári kiskirály — ugymond a cikk — ekként elmékedett:

— Nem az a kérdés, hogy bűnös-e Stern, hanem az, hogy ki vagyok én, Szlávik, a megyebizottsági tag.

Ez erőszakos üldözést ostromozta lapjában Radó Károly szerkesztő, megemlítve azt is, hogy Stern egy alkalommal, midőn házkutatást tartottak nála, ugyancsak „tönkretette a kiskirály méltóságát“ Szlávik gyógyszerész rágalmozás és becsületsértés czimén a lap ellen pört indított, amelyet ma tárgyal a sajtóbíró Zsitvay Leó elnöklésével. Radó szerkesztőt dr. Eötvös Bálint országgyűlési képviselő védte.

A vádlott ama kijelentés után, hogy a közérdek vezette tollát, kihallgatták tanuképp Stern Bernát gyárost, a ki eladta, mint üldözte őt a panaszos gyógyszerész. Meg is moadt egyszer neki, hogy „kirugja“ a házából a panaszosok, miket ellene tett, mind alaptalanoknak bizonyultak, amint az iratokból is kitűnik. A panaszos ellenezte a tanu megesketését, de azt dr. Eötvös Bálint védő kértére elrendelte a bíróság. Ezután konstatalta védő, hogy Radó csak az igazat írta s így rágalmozást nem követelt el, sőt becsületsértést sem, mert az a megjegyzés

hogy Soroksár kiskirályának tönkretették a „méltóságát“, nem lehet becsületsértés. A sajtóbíró csakugyan fementő ítéletet hozott és a panaszos a költségek viselésére is kötelezte.

Az ipartestület rendkívüli ülése.

Debreczen, február 21.

A debreczeni ipartestület előljárósága tegnap délután Tóth Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, a mel en első sorban a Borsi Lajos cukrásztól elkobozott pemetefü czukorkák ügye képezte eszmecsere és határozat tárgyát.

Zelinger Ede és Thieszen Arthur heves kifakadások között tették szóvá az ügyet. Az ipartestület előljárósága elítelte az orvosszövetség ez ügybeni eljárását, mert itt egyik kartársuk dr. Burger Péter ellen kenyeririgység fennforgását látják. Ennek aztán Borsi Lajos issza meg a levét. Mert ha az orvosszövetség eltiltja dr. Burger Péter orvost attól, hogy a neve alatt hozza forgalomba, a Borsi cukrász köhögés elleni czukorkáit, a hazai ipar érdekében találhatott volna módot a Borsi figyelmeztetésére s arra, hogy mitévő legyen; nem kellett volna statáriumot fölteni s nyomban elkoboztatni a czukorkákat.

Thieszen Arthur bizottsági tag előterjesztésére az ipartestület sürgős átiratot intéz a kereskedelmi és iparkamara utján a miniszterhez s nem engedi meg, hogy a doktorok személyes harcának a magyar iparos igya meg a levét. A testület összeszedte a helybeli piacon forgalomban levő s nem kifogásolt, az orvosszövetség által soha észre sem vett mellbonbonokat, azokat is felterjeszti a miniszterhez és sürgős határozatot kér.

Az ipartestület különben erősen a sarkára állott és szigorú lépésekre kész, de nem fogja megengedni, hogy Debreczenben akármelyik iparos készítményével igazságtalanul bánjanak el.

Az ülés további részén az évi zárszámadás felolvasására került sor; ugy ezt, mint a költségvetést elfogadták s miután a testületi közgyűlés határnapját márczius 23 án, vasárnap reggel 9 órára kitűzték, az ülés Tóth Kálmán elnök életetésével véget ért.

SZÍNHÁZ.

Gasparone. Milöcker bájos zenéjű operettje, a melodikus szép Gasparone került színpadra tegnap este nagyszámu közönség előtt. A pompás operette mindvégig kiűnő hangulatban tartotta a publikumot és különösen Kállay Lujza asszony utólrhetelen temperamentuma és hatásos éneke fokozta az érdeklődést. Gyönyörű alt hangját pompásan ragyogtatta, a közönség pedig tapsolt neki és egész estén át melegen tüntetett mellette. Gasparone szerepében Erczkövi Károly jeleskedett. A játéka megfelelő volt és az énekeivel is szép hatást ért el. Azt mindenképpen el kell ismernünk, hogy művésziesszen tud bánni a hangjával.

A grófné szerepében Roviczky Etel kisasszony aratott számottevő sikert. Nagyobb énekszámái után spontán taps ho-

norálta. Nagy Gyula és Sarkadi, az előbbi a podeszta, az utóbbi pedig Szindulfó szerepében működtek közre az előadás sikerére. Egyéb baj nem is esett, minthogy a függöny ismét rakoncátlanokodott és akkor gördült le, a mikor nem kellett volna. Ja, a függönyt nem lehet színházi törvénytörvényes elé állítani. Annak minden szabad. (Sz-i.)

A békéltetők. Megirtuk a napokban, hogy a szigeti nyári évad vitás ügyében az érdekeltek e hó 23 ikára tüztek ki egy újabb békéltető gyűlést, amelyen Festetich gróf egy kész tervvel áll majd elő és sikerre viszi a Komjáthy és Makó igazgatók között felmerült vitás kérdést, hogy melyiknek a társulata vonuljon be M.-Szigetre a nyár folyamán. Festetich gróf tegnap táviratban értesítette Komlóssy Arthur főjegyzőt, hogy a 23-ára tervezett ülést el kell halasztani és az általa legközelebb megjelölendő időre hívja egybe Komlóssy főjegyző az érdekelteket. A Komjáthy contra Makó ügy tehát egy időre ismét a megoldást várja és valószínű, hogy a nyári évad hamarabb beköszönt majd, mint Festetich gróf mindent pótló terve elkészül.

Műsor: Szombaton: *Sasok*, vigjáték 3 felv. — Vasárnap délután 3 órakor félhelyárrakkal: *Debreczen a holdban*, tündéres látványosság dalokkal és táncokkal 10 képb. Este fél nyolczkor: *Bukov*, színmű 4 felvonásban.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkossági kísérlet a főkapitány előtt.

Debreczen, február 20.

Izgalmas eset játszódott le tegnap délután a Szent Anna utczei bünygyi osztályon Végh Gyula h. rendőrfőkapitány szobájában. Ebben a szobában különben is gyakoriak az izgalmas esetek. Itt vézödnek azok a kisebb-nagyobb bűnesetek, amelyek rendőri hírek alakjában kerülnek nyilvánosságra. A laikus szemlélők hideg verejték ülne ki a homlokára, ha végig nézné az onnan ki- és betamolgyó nyomorult alakokat.

A tegnapi izgalmas eset egyike azoknak az incidenseknek, a melyek szinte elkerülhetetlen következményei a mai társadalomban gyökeret vert erkölcsi lazaságnak, férfiatlan gyenge lelkűségnek, a mely a maga egészében bontakozik ki a törvény szigora előtt.

Egy fiatal ember akarta magát föbelőni Végh Gyula h. főkapitány előtt. Bünygyben kézbesítettek neki idézést a főkapitány elé és ő annak rendje és módja szerint megjelent. Meglepetten kérdezte, hogy mit akarnak tőle, aztán a főkapitány száraz, hivatalos hangon elmondta neki mivel vádolják. A bevett szokás szerint ilyenkor a vádlott hebeg valamit, elmondja a mondókáját, a főkapitány pedig tollba mondja az irnoknak:

— Előadja, hogy . . .

Tegnap nem így történt. A fiatal ember elsápadt, megtántorodott, aztán a

belső zsebébe nyult és egy hatlövetű revolvért vett elő. A főkapitány idegesen nyomkodta az asztalon levő villamos gombot és éppen mikor az ifjú a lomlokához emelte a revolvért, rontott be egy rendőr és még idejében megakadályozta az öngyilkosságot.

A főkapitány kiesett hivatalos szerepéből és előtérbe lépett az ember, elkezdett a szívhez beszélői és Végh Gyula, a szigorú rendőrfőkapitány addig beszélt a fiatalembernek, amíg az lemondott szándékáról és átadta a revolvért a főkapitánynak.

* **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma vasárnap délelőtt tíz órákor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozataát most állítják össze.

* **Értesítés.** A „Polgári kör“ e hó 23-án, vasárnap délután 3 órákor tartja meg évi rendes közgyűlését a kör helyiségében, melyre az igen tisztelt tagokat ez uton hívja meg az elnökség.

* **Az akadémiai hallgatóság és a székely-este.** Az akadémiai hallgatók, a jogászok és teológusok körében is nagy az érdeklődés a Csokonai-kör székely estélye iránt. Moltay István, a főiskolai magyar irodalmi társulat elnöke 10–12 ifjút elvállalta a felolvasó ülés alkalmára a rendezői tisztet. Az ifjak, kik között több erdélyi, illetve székely fiú is van, magyar ruhában fogják a rendezői tisztet teljesíteni.

* **A közigazgatási tanfolyam hallgatói és a tanács.** Debreczen város tanácsa tegnapi ülésében csupa veletlenségből, szinte megható módon foglalkozott a debreczeni közigazgatási tanfolyam szegénysorsu hallgatóival. A dolog onnan került szönyegre, hogy a kolozsvári közigazgatási tanfolyam hallgatói önképző-körül kitottak és kérvényben keresték meg a várost, hogy az ottani szegénysorsu hallgatók segélyezésére fordítandó csekély összeget juttasson az önképző körnek. A városi tanács a kérelmet megtagadta, azal az indokolással, hogy Debreczenben is van közigazgatási tanfolyam, tehát szegény és segélyezésre szoruló tanuló is van és a városnak elég dolga van az itteniék segélyezésével. Ez volna az a megható gyöngödség, amelylyel a debreczeni szegény hallgatókról emlékezett meg a tanács, de éppen csak ennyi, mert utóbban nem igen van tudomásunk arról, miátha ezen kívül egyébbel is bebizonyította volna a tanács irántuk való rokonszenvét.

* **Öngyilkosság reménytelen szerelem miatt.** Az öngyilkosok szomorú statisztikája ismét szaporodott egygyel. Egy fiatal 18 éves leány az, ki halni vágyott. Reménytelen szerelem vitte végzetes útjára, melyről nincs többé visszatérés. Szíve egész melegével rajongón szerette szülő falujának egyik derék szál legényét. Szerelmét titkolta, még az sem tudott róla, akiért szíve annyira dobogott. A kegyetlen sors elvezérelte szülőföldjéről a messze eső

nagy városba Debreczenbe, de ez nem változtatott rajta, mert szívének édes titkát ép oly szeretettel ápolta, mint otthon. Biztató remény kelt szívében, hogy újra visszatér szülői körébe s akkor tudni fogja az a másik is a féltékenyen őrzött titkot s boldogságuknak mi sem fog utjában állani. Reményét azonban a szülőfalujából vett hióbb hír tönkre tette. Azt hallotta, hogy imádjotta nősül. A szegény leány szívét mardosó kín fogta el, nem akart tovább élni és mérget ivott. A szerencsétlen leány most a kórházban a halállal vívódik.

Az eset részleteit a következőkben adjuk:

Sándor Róza halasi születésű 18 éves szobaleány már rézebb idő óta szolgált Kerekes Géza Hunyadi utca 9. szám alatt lakó földbirtokosnál. Gazdája megvolt elégedve a gondos és rendszerető leánnyal, aki a rábízott teendőket mindenkor pontosan végezte. A vig kedélyű leány egyszer csak hirtelen megváltozott, szomoruvá és buskomorrá lett. Egy este aztán végzetes tette határozta el magát Békés Emiltől 12 pakli gyufát vett, meleg vízben feloldotta és megitta. A házlakói azonnal észrevették és faggatni kezdték, hogy miért tette ezt. Szomorú mosollyal mondta a leány:

— Szerettem egy legényt:

Darányi Józsefet. Ő nem tudott róla. Vasárnap itt volt István bátyám és azt utasította, hogy Józsi megnősült. A szívem fáj, ezért akarok meghalni. A leányt azonnal elküldték, hogy menjen a kórházba s még elég jókor alkalmazták az ellenszert. Sándor Róza el is távozott, de mivel legcsekélyebb fájdalmat sem érzett, nem ment a kórházba, hanem más helyet keresett magának. Alig foglalta el azonban új helyét, mardosó kínok vették elő. Tovább nem bírta viselni és tegnap bement a kórházba, hol az egész napot iszonyu kínok közt töltötte s a halállal vívódik. Orvosai nem bíznak felgyógyulásában.

* **Megölte a mostoháját.** Korma község lakosait borzalmas eset tartja izgalomban. Lupokatics Márton odavilág lakos — így írják nekünk — pár évvel ezelőtt hogy elhalt, az egész vagyonát oly kikötéssel hagyta a fiára, hogy feleségének — a ki a második neje volt — holta napjáig teljes elhatása és ezer korona évi járadéka legyen. Az özvegy a férj halála után egy ideig együtt lakott a mostoha fiával, de mert a fiatal asszonnyal nem igen tudott kijönni, elköltöztött tőle s a teljes ellátás fejében még évi hatszáz koronát ívelt meg neki a bíróság. A fiatal Lupokaticz sokalta ezt a fizetséget s folyton azon törte a fejét, miként szabadulhatna a mostohájától. A múlt szombaton az özvegy elment a mostoha fiához a félhavi járadóságát felvenni. Ez az alkalom kapóra jött Lupokatics s addig tartották beszédrel az öreg asszonyt, míg besötétedett. Mikor aztán az asszony távozni akart, Lupokatics a sötét konyhában baltával leütötte mostoháját, aztán pedig feleségével együtt levonszolták a pinczébe s ott agyonverték. A házaspár a gyilkosság elkövetése után azon tanakodott, mit csináljanak a véres hullával. A házlól nem merték kivinni, mert félték, hogy valaki észre veszi őket. A férj tehát fogta magát, feldarabolta a holttestet és a disznókkal megétele, a csontrészeket pedig az istál-

lóba a híd alá rejtették el. Az özvegy asszony elűnését csakhamar észrevették s rokonai is kutatni kezdtek utána. Feljelentették a csendőrségnek is, a mely tegnap végre kiderítette a gyilkosságot s megtalálták az eltűnt asszony csontmaradványait is. A gyilkosság nyomára a meggyilkolt asszony ruhái vezettek rá, melyeket Lupokaticsnál megtaláltak. Ezeknek eltüntetéséről megfélekedtek, így delült ki a borzalmas eset. A gyilkos házaspárt letartóztatták.

* **Esküvő.** Szépe Lajos, a Szabó Lajos Fiai cég alkalmazottja, tegnap tartotta esküvőjét Törő Imre vendéglős leányával, Karolinnal. Az egyházi esketést a háznál végezte Kovács Zsigmond ev. ref. segédlelkész.

* **Kik lesznek a Csokonai-kör vendégei?** A Csokonai-kör székely-estélye ugyilatszük rendkívül érdeklődést keltett a fővárosban, a hol igen nagy fontosságot tulajdonítanak a debreczeni művelt társadalom e lépésének. Kitétszik ez abból is, hogy a felolvasásokat számos székely író és képviselő, a székelységnek méltó irodalmi és politikai vezetői kísérik el Debreczenbe. *Benedek Elek* ugyanis arról értesíti a kör titkárát, hogy a következők érkeznek a vasárnap déli gyorsvonattal: *Benedek Elek* és *Jakab Ödön* a Kisfaludy-Társaság tagjai, *Gaál Mózes* a kedvilt ifjusági író, *Jancsó Benedek* a híres publicista, *Földes Géza* a Nemzeti Iskola szerkesztője; továbbá *Bedő Albert* nyugállamtitkár, *Györffy Gyula*, *Ugron János*, *László Mihály* és *Fejér Antal* orsz. képviselő, a kikhez esetleg még mások is csatlakoznak. A Csokonai kör választmánya ünnepiesen fogadja a vendégeket és a Bika-szállóban szállásolja el őket.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Bátsi Balla Károly mint, férj, gyermekei Irén és férje P. Nagy Árpád, Karolina és férje Lengyel Sándor, Irma, Károly és neje Kolonics Kornélia, Szerénamélven szomorodott szívvél tudatjuk a szerető hű nő, a jó anya, anyós és nagyanya, Bátsi Balla Károlyné szül. Klimó Karolin, f. hó 19-én este 7 órákor, életének 59. boldog házasságának 40-ik évében hirtelen történt gúszos elhunytát. Kedves holtunk földi részei f. hó 21-én d. u. 8 és fél órákor fognak a Darabos-utca 38. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Kossuth u. temetőben levő családi sírboltba helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvél meghívjuk. Testvérei: Klimó Ágoston családjával, Klimó Mihály családjával, Klimó Sándor, Klimó Lajos és neje. Unokái: P. Nagy Sándor, Irén, Árpád, Erzsébet és László, Lengyel Palika, Balla Irénke és Kornélia.

* **A kisértő guti magfák.** A guti magfák megint kísértének a városházán. A januári közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy a guti százados magfákat egyáltalában nem adja el. Hogy ennek az oka vajjon az volt-e, hogy csak 200 ezer koronát — tehát a kikiáltási áron 78 ezer koronával alul — ígérték: nem lehet tudni, mert annak idején olyasmit is hangoztattak, hogy a guti magfák a város ingatlan vagyonát képezik, tehát nem szabad eladni. Az a kérdés, hogy ingatlan tulajdon-e a magfa, nem dönt el a közgyűlésen, de sokan megmosolyogták érte az érvelőt. A napokban két ajánlat érkezett a

városhoz ismét a guti magfákra. Egy Singer nevű bécsi fakereskedő cég és egy budapesti pézszintézet tett 278 ezer koronás ígéretet. Tehát a kikiáltási árat ígérk a guti magfákért és a mennyire a városi erdőmester becsülte volt őket annak idején. A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott az ajánlattevők ügyével. Értesíteni fogja a két céget, hogy hajlandó az ajánlataikat a közgyűlés elé terjeszteni, ha a kikiáltási áron felül ígérnek és megfelelő összeget deponálnak az ajánlataik mellé. Így tehát megeshetik, hogy a guti magfák mégis csak elkerülnek valahova idegenbe.

A négy gyerek. Bolond és kusza egy história ez, a mi alatt következik. Fényes világot vet a mai judikatura talányszertiségére. A tétel ez: A debreczeni kir. törvényszék lopásért 6 hónapi börtönrre ítélte egy özvegy asszonyt. Szegény mint a templom egere, beteges mint maga a nyomoruság. Négy apró cseprő porontya van és mivel talán nem tudott eleget tenni nekik: lopott. Mindennapi eset és nagyon banális. Az asszony elérkezettnek látta az időt, hogy leülje a hat hónapját. Jelentkezett tegnap a rendőrségen, természetesen a négy poronty a szoknyájába csimpaszkodott és úgy jelent meg a főkapitány előtt. Szomorú jelenet volt nagyon, mi or az anyát a gyermekeitől s a gyermekeket az édes anyától elválasztották. Mi legyen most a gyerekekkel? Az állam nem tarthatja el azokat is. Azok nem loptak. Végh Gyula úgy oldotta meg a kérdést, hogy a négy gyereket addig a rendőrségen őrzik és a többi rabokkal szállásolják el őket, kenyéren etetik, amíg az anyjuk kitöltötte a fogházban a hat hónapot. Hol vagy óh fenséges rabsegélyző egyesület? Talán kitekinthetnél a takarékpénztárból.

Eltűnt részvények. Az aradi rendőrfőkapitányság táviratban értesítette a debreczeni bűnügyi osztályt, hogy Stol Károly ottani lakosnak 26 darab kétszáz koronára névértékű Ipar- és Népbank részvénye lakásáról nyomtalanul eltűnt. Végh Gyula főkapitány a távirat vétele után megindította a nyomozást, egyttal az esetről értesítette a helybeli összes pézszintézeteket is.

Felülfizetések az „Iparos kör” által 1902. február 2-án rendezett táncmulatság alkalmából. Puky Gyula főispán 10 kor., Rácz Gyula alispán 4 kor., Dobieczy Sándor 4 kor., Szabó Kálmán ip. t. e. 10 kor., Tót Kálmán ip. t. e. 10 kor., Ábrahám László t. f. ü. 10 kor., Serli Ede ip. kör. e. 10 kor., Horváth János 10 kor., Németh András 10 kor., Pásztor Gyula 10 kor., Knoll Rudolf 10 kor., Falk Ármán 8 kor., Papp Donát 8 kor., Szedlák József 6 kor., Dörre Ferencz 6 kor., Blaskovits Mihály 5 kor., Reichmann Ármán 5 kor., Halász Izidor 5 kor., Szántó G. öző 5 kor., Losonczy János 5 kor., Oláh Károly v. t. 5 kor., Király Gyula v. t. 5 kor., Sesztina Lajos 5 kor., Bisotka Gábor 4 kor., Tót Kálmán ip. t. jegy 4 kor., Vetősy Béla 4 kor., Dr. Hütter Károly 4 kor., Riesz Henrik 4 kor., Dr. Körösy Kálmán 4 kor., Dóczy Gedeon 4 kor., Dávidházy Kálmán 4 kor., Szűcs Miklós 4 kor., László Károly 3 kor., Balogh Dávid 3 kor., Bászler Károly 3 kor., Trenka Gottlieb 3 kor., Biczó Gyula 3 kor., Ifj.

Szűcs Mihály 3 kor., Jobbágy Imre 2 kor., Materny Károly 2 kor., N. N. 2 kor., Nagy János 2 kor., N. N. 2 kor., Molnár János 2 kor., Sövényi István 2 kor., Fridvalszky Rezső 2 kor., Bazsek Lajos 2 kor., Grünvald József 2 kor., Megyeri Kálmán 2 kor., Ungvári Mihály 2 kor., Barta Mihály 2 kor., Tóth Lajos 2 kor., Dankó Béla 2 kor., Ujvári György 2 kor., Jóna Dániel 2 kor., Balla Mihály 2 kor., Borsy Lajos 2 kor., N. N. 2 kor., Szegő József 2 kor., Vámos Károly 2 kor., Sesztina Jenő 2 kor., Molnár Ambrozus 1 kor., Ferge István 1 kor., Wohlfarth András 1 kor., Kolócsi Kálmán 1 kor., Schmidt Ede 1 kor., Bika bérlő társaság 20 kor. Összesen 291 korona.

Ácsok, kőművesek stb. figyelmébe. A következő meghívás közzétételére kértünk fel: Felkérem a helybeli építő (ács, kőműves stb.) iparos urat, hogy napszámosaiknak a kerületi betegsegélyző pénztárba való be- és kijelentési módzatait megvitató értekezletre f. hó 23-án d. e. 9 órakor az ipartestület nagytermében megjelenni sziveskedjenek. A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága nevében: Berger Jenő elnök.

Elájult a főkapitány előtt. Egy fiatal asszony mint vádlott állott tegnap a rendőrség előtt. Súlyos vádak egész sorozatát olvasták fel előtte, melyek mind egyikét meggyőző adatokkal igazolták. Remegve az izgalomtól, sápadt arccal hallgatta az ellene felhozott vádakát; könnytelt szeméből nehéz könnycseppek peregtek alá.

— Mit szól erre, kérdezte résztvevőn a főkapitány, mi or a vádak felsorolását bevégezte.

A fiatal asszony öntudatlanul tett két lépést előre. Ajka megnyílt, de azon csak egy halk sóhaj szállt el s aztán ajultan terült el a szoba padozatán. — Kínos helyzet állott elő. Egy ajult nő és annyi tanácstalan férfi, a kik izgatottan kapkodnak össze vissza, de segíteni egy sem tudott. Az általános zavarban a főkapitány ötlete segítette ki őket a zavarból, egy pohár friss hideg vízzel magához térítette az alélt nőt. A kihallgatás folytatását, a kiállott izgalmak miatt félbeszakították.

Igyunk szénásvával telített ebési ártézi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénásv nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacutca 7. szám.

Köszönetnyilvánítás. Addig is, míg hivatalos köteleességemhez képest a tegnap tartott siket néma előadás ügyében a városi Tanácsnak részletesen elszámolnék, nem mulasztatom el, hogy a következő felülfizetésekért a siketnéma oktatásügy érdekében hálás köszönetet nyilvánítsak; u. m. tekintetes Kardos László nagykereskedő urnak 20 kor., méltóságos Dr. Wolafka Nándor róm. kath. püspök urnak 11 kor., 20 fill. nagytiszteletű Csiky Lajos akadémia tanár urnak 2 kor., tekintetes Herczeg János tanító urnak 1 kor. és Kovács Károly tanító urnak 20 fill. összesen 34 korona 40 fillér felülfizetésért. — valamint tekintetes Komjáthy János szinigazgató urnak azon 2 pábolyjegyért, melyet a siketnéma részére s a mai előadásra ajándékozott. A midőn még felemlítom, hogy da-

czára az igen csekély belépti díjnak, belépő jegyekből 207 korona fölött be s így az egész bevétel 241 korona 40 fillért tett ki, a nagyszámban megjelenteknek szintén még legköszönetemet nyilvánítom. Oláh Károly tanácsnok.

Zeneestély az Angol királyné szálloda éttermében. Az angol királyné szálloda éttermében minden szerdán este a *Magyar Testvérek* zenekara, minden csütörtökön és pénteken este pedig a *Rács Károly* zenekara tart zeneestélyt.

Szerencsétlenség. Puri János favágó tegnap délelőtt Nagy Károly házában olfát rakott össze, de munkáját nem végezhette valami nagy felkiismeretességgel, mert mikor már ma'dnem teljesen kész volt munkájával, a hatalmas ölfarakás megindult. A hasábok maguk alá szorították Purit is, kit véresen, eszméletlenül szedtek elő a hasábok alól. A fején sérült meg veszélyesen és bal lába törött el bokája felett. A szerencsétlenül járt embert ápolás alá vették.

Külféle halakból szegedi halászlét csinálnak ma a Márkus-féle sörcsarnokban. Este halestély, Harcsa, Tock, Vad-értés, Fenyő madár, Borsos hus, sok inyencz étkek. Korona- és Pilseni sör a nap minden órájában, sőt jó sört inni reggel, délután, még színház után is, csakis Márkusnál lehet.

TÁVIRATOK.

Szinigazgató és főkapitány.

Budapest, február 20. Szombathelyről igen különös és ugyancsak mucsai izű dologról értesít bennünket tudósítók. Nehány nap előtt vonult be ugyanis Balla Kálmán győri szinigazgató társulatával hosszabb vendégszereplésre Szombathelyre. A szombathelyi rendőrfőkapitány az összes előadásokra legyen páholyt követelt a maga és családja részére a szinigazgatótól, a mit az igen természetesen megtagadott. A rendőrfőkapitány erre bosszúból egyszerűen betiltotta az előadásokat azzal a fenyegetéssel, hogy azokat karhatalommal is megfogja akadályozni. Balla Kálmán az alispánhoz fellebbezett, aki természetesen azonnal megsemmisítette az abszurd rendőrfőkapitányi intézkedést.

A belgrádi gólya.

Budapest, február 20. Belgrádból jelentik, hogy a királyi kobakban megint kísért a gólya. Híre jár ugyanis, hogy a királyi pár még ez idén örvendetes családi eseménynek néz eléje. A hirt kétkedéssel fogadják a szerb fővárosban.

A búr gyermekek pusztulása.

Budapest, február 20. Londonból jelentik, hogy hivatalos jelentés szerint, mióta az ugynevezett koncentracziós sátorokat felállították, e táborokban mintegy 13000 búr gyermek pusztult el. Az angol lapok felháborodással irnak e borzasztó statisztikáról.

A barcelonai ostromállapot.

Madrid, február 20. A kamara tegnapi ülésén De Teverga igazságügy-miniszter Romeo kérdésére azt válaszolta, hogy a Barcelonából érkezett legújabb hivatalos jelentések szerint a helyzet változatlan. A közúti vasut ismét közlekedik és a gyárakban újra dolgoznak. Maressában és Sabadellben helyreállt a nyugalom, de a munkások tovább sztrájkolnak. Hogy mikor ér véget a mostani helyzet, azt a kormány nem tudja, de minden lehető el fog követni, hogy miharabb helyreálljon a nyugalom.

Madrid, február 20. A szenátus elfogadta a kormánynak a barcelonai ostromállapotra vonatkozó előterjesztését.

Madrid, február 20. Késő délután jelentik Barcelonából, hogy a zendülők, dacára az óriási katonai hatalomnak, felgyújtottak két templomot.

Párbaj.

Madrid, február 20. Blasco republikánus képviselő és Bernald tábornok között ma pisztolypárbaj volt, a mely kétszeri golyóváltással sebesülés nélkül folyt le.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A szerb trónöröklés kérdése.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Glas Zrnogorza“, a cettinjei hivatalos lap szerint Vukovics Gavró, montenegrói külügyminiszter azért utazott Belgrádba, hogy Miklós fejedelem és Mirkó herceg nevében meggyújtassa Sándor királyt a trónöröklés kérdésében. A kommuniké kiemeli, hogy ez a kérdés, tekintettel a szerb király fiatalására, még nem akut és Sándor királyt és Draga királynét a montenegrói fejedelem testvéries érzelmeiről biztosítja. Másrészt azonban azt állítják, hogy Vukovics utazásának az a célja, hogy Mirkó hercegnek belgrádi látogatását előkészítse.

+ **Betörés egy adóhivatalba.** (Éjjeli express tudósítás.) Vakmerő rablási kísérlet történt tegnapelőtt éjjel a runai adóhivatalban s hogy a rablás nem sikerült, az az ottani rendőrség éberségének tulajdonítható. A vakmerő betörők éjnek idején bemásztak a köfállal körülvett adóhivatal udvarába s az udvar felől bejutottak a pénztárszobába. A betörők azonnal hozzáláttak a pénztárszékény kifurásához. Éjjeltájban két rendőrből álló őrséget haladt el az adóhivatal előtt s ezek észrevették, hogy a pénztárszobában világosság van. Erre felköltötték az épület másik szárnyában lakó Lovrik Antal hivatalosolgát, a kivel felajították a hivatal vasajtáját s munkaközben meglepték a betörőket, kik közül kettőnek sikerült már akkor elmenekülni azon a nyíláson, melyet a falon keresztül vágtak. A betörők a belépő rendőröket és hivatalosolgát revolverlövéssekkel fogadták s az egyik rendőrt meg is lőtték a balvállán. A rendőrök szintén lövéssel felüttek s az egyik rablót mellbe lőtték, a másikat pedig a lábán öté a golyó.

A lövések után a rendőrök ismét bezárták a vasajtót s a falon vágott lyuk elébe álltak, hogy a rablók el ne menekülhessenek, a hivatalosolgát pedig elküldték a városházára segítségért. Nemsokára megérkezett Budimirovics rendőrkapitány egy csapat rendőrrel s ezek azután lefűlelték a bent szorult betörőket, kik közül Kucsevics Dusan, a kit a rendőrök golyója mellén talált, már halva volt. A többieket, névszerint: Obrezsán Milos, Sztán Miklós, Percsics Gyokó és Nikies Pájó betörőket elfogták. A betörők már teljesen összerongáltak a pénztárszékényt s ha a két rendőr egy órával később veszi észre a betörőket, sikerült volna 150 ezer koronát elvinni készpénzben.

× **Rajner főherceg aranylakodalmá.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelentik: Széll Kálmán, Darányi Ignác és Széchenyi Gyula gróf miniszterek ma délelőtt átadták Rajner főhercegnek és nejének a magyar kormány szerencsevívánatait. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ideérkezett.

× **A pápa 25 éves jubileuma.** (Éjjeli express tudósítás.) Vaszary Kolos bíbornok, hercegprimás főpásztori körlevele értelmében a pápa 25 éves jubileuma alkalmából ma az összes katolikus templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak. Az egyetem-templomban, melyet erre az alkalomra délszaki növényekkel gyönyörűen feldíszítettek, délelőtt 9 órakor tartották meg a hálaadó istentiszteletet. A templom már jóval 9 óra előtt igen előkelő közönséggel telt meg. Az egyetemi ifjak Szent Imre egyesülete zászlaja alatt jelentek meg; több padsorban a szürke nénikék foglaltak helyet. A szentély piros posztóval bevont padjaiban foglaltak helyet: gróf Zichy Nándor, gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke, gróf Csáky Károly, báró Hornig Károly, Firczak Gyula stb. Az istentiszteleten Császka György kalocsai érsek pontifikált, ki pontban 9 órakor érkezett meg a templomba, hol a papság fogadta. Az érsek, a papság a főoltárhoz vonult, mialatt a kóruson az „Ecce cacerdos magnus“-t énekelték. Ezután megkezdődött a mise, melyben az érseknek segédkeztek: Klingner István és Kisfaludy Béla egyetemi tanárok, Zundel Péter kanonok, Révay Tibor udvari pap, dr. Puri és dr. Glatfelder tanulmányi felügyelők és számos növendékpap. Mise alatt a kóruson, Császka István karnagy vezetésével, Deschermier nagymiséjét adta elő a növenképpapok kara; mise végén pedig a pápai himnuszt énekelték. Mise után az érsek áldást osztva távozott a templomból.

CSARNOK.

Az órangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

— Hát jöjjenek, had jöjjenek, — kiáltotta Béla felnöve, — éppen jókor jönnek. Tele van a szivem keserőséggel, fájdalommal, ő irántuk pedig változhatatlan gyűlölettel... Ma akartuk elhagyni a kastélyt, de most már maradunk. Maradunk legalább addig, amíg szemben találkozzunk a kedves rokonokkal s elmondhatom, az arcukba, a szemükbe vágthatom, hogy milyen gyalázatosan bántak el velünk.

Bogáti nagyságos asszony felemelkedett a zsólyáshól; tapogatózni kezdett... — Fiam! Édes fiam, jér közelebb, jér ide egészen mellém... Így ni... Le kell téged csöndesítenem... Heveskedtél, pedig

ha valaha, éppen most kell uralkodnod önmagadon... Gondold meg, bátha az indulat keeserű fordulattal járna, ki maradna elhagyottan más mint én... Te szeretsz engem édes fiam, te tűrni, szenvedni is tudsz éretten... Bármennyire jogosult legyen is felháborodásod, igérd meg nekem, hogy nem ragadtatod el magad... — Anyám, édes anyám... ne beszélj így, hiszen akkor szólni se merek.

— Azt akarom, azt akarom!... Már az ügyvéddel felháborodottan beszélél s olyan üzenetet küldtél boldogságunk gyilkosainak, hogy méltán lehetek miattad aggodalomban. Nem akarom, hogy összetűzzél velük... Elmegyünk úgy, hogy szót se váltunk velük. Megtörve, elhagyottan, szegényen, de önérettel teljesen... Ez illik édes fiam, ez méltó a nemes Bogáti familia minden tagjához... — A nagyszony szelidszavának nagy hatása volt. A fia átölelte s újra, meg újra homlokán csókolta az édes anyját: — Igazad van drága jó anyám, úgy teszek, amint te akarsz... Jer, menjünk el gyorsan, még mielőtt ide érkeznének s szemünk előtt foglalják el a kastélyt; őseink keserves szerzeményét, ami jogos birtokunkat... — Ezt már szeretem hallani... megyünk fiam!... Mari néni... Add csak rám mantilomá, menjünk... — Mari néni, aki könnyektől alig birt szabadulni, éppen ebben a pillanatban vette fel a fejét s tekintett ki akaratlanul a kastély nagy ablakán... — Nagyszony! Már késő!... Már nem meherünk el úgy, hogy ne találkozzunk velük... Megérkeztek... Itt vannak... — A nagyszony egész testében megrendült. Görcsösen kapaszkodott fia karjába s remegő hangon csak annyit susogott: — Vezess fiam! Vezess!... — Lépést se tehettek, már késő volt, Bogáti Péterné a selyemruhás sugar termetű, magas s még mindig szép asszony lépett a terembe Lanczy Kálmán ügyvéd kíséretében. Láthatólag kellemetlenül érintette, hogy Bárdiék még mindig a kastélyban voltak; azt hitte, hogy már nem talál ott senkit s készületlenül találta ez a jelenet.

Az ügyvéd gyorsan észrevette a szép Bogáti Péterné zavarát és segítségére sietett kényes helyzetében.

— Nagy szony — szólott az ügyvéd is a megilletődés hangján — bocsásson meg, hogy még jelenlétében alkalmatlankodik az új birtokos... Bogáti Péterné ő nagysága van itt, aki törvényes jogával örökségét akarja elfoglalni... — Bogáti Béla arca újra tűzben égett, szeméi szikráztak, nem birt magán uralkodni. A vérét háborította fel ez a bemutatás.

— Az új tulajdonos, az új birtokos — kiáltott — a bitorló az, aki átlépte hajlékunk küszöbét, aki hárisan jutott őseink becsületese szerzeményéhez, aki kegyetlen szívvvel üldözi ki innen az egyetlen jogos, igazságos örököszt az én, drága jó világtalan édes anyámat... — Fiam!... Fiam!... intette a nagyszony Bélát.

— Ne szólj, ne szól édes anyám, olaj minden szavad a tűzre. Ha Isten most visszaadná szemeid világot, a szived fájdalmasabban szorulna el; látnád ezt a puccos dámát, látnád gunyos tekintetét, anyám... édes anyám, bocsásson meg, nem tudok, nem bírok magamon uralkodni... A vérem háborog... Érzem, hogy rettenetes leszek... Lesujtok arra a bitorlóra, aki szemünkbe kaczag.

Béla ingerülten, magasra emelt ököllel szalad a halványan, megdermedten álló Bogáti Péterné felé... De alig tett három, négy lépést, megsemmisülten hátrált. Lehanyatlott a keze, földre szegte tekintetét,

amit látott, visszariasztotta, megdermesztette...

Abban a pillanatban lépett be a nyitva hagyott szárnyas ajtón hóhérruhájában egy sugár szép leány. Aranyszőke haja boldogan omlott homloka felé, kék szemei, mint ragyogó csillagok tündökötek... Ugy lebegett bent, mintha nem is földi lény, hanem valami csodásan szép angyal szállott volna be...

— Irgalmas Isten — susogta visszatántorodva Bogáti Béla — ő az... ő az!...

Az az angyal, aki egyszerű megjelölésével uralkodott Bogáti Béla egész érzelm világán — Jolán volt.

— Folyt. köv. —

A tenger fia.

— Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

— Abishai biztosan magával vitte a szerencsét, mondta Salters bácsi. A szél nem igen látszik jönni. Gyűlölöm a babonát.

Tom Platt azon erősködött, hogy hagyják abba a dolgot és keressenek más ágyat. De a szakács közbe szolt:

— A szerencse két darabban van. Megtaláljátok, ha keressétek. Én tudom.

Ez annyira csiklandozta Long Jacket, hogy rábeszélte Tom Platt-et, mennének ki csónakkal. És kimentek.

Horgot ereszteni annyit jelent, hogy a csónak egyik felén felbuzni a zsinéget, sorjába leszedni a fennakadt halakat, csalétkezni arra a horgot és másik felén újra leeresztani. Hosszadalmas munka és főleg veszélyes, mert ha egy hal erősebben megrántja a zsinéget: szempillantás alatt fordul a könnyű, lapos fenekű alkotmány. De mikor a hajón végre azt hallottak, hogy: „Hozzád hatalmas kapitány”, a We're Here ismét fellélegzett. A csónak megrakottan siklott a hajó oldalához, majd Manuel, mint „felszabadító csónak” segítkezett.

— A szerencse tényleg két darabban ödög, mondá Long Jack, a halakat hányva a teknőbe, mialatt Harvey tátott szájjal bámulta, hogy a csónak nem tört ezer darabra a dagadó vizen. Az egyik fele csak tengeri ugorka volt és Tom Platt már azt akarta, hogy buzzuk be és jöjjünk vissza, de én a doktornak hittem, mert ő próféta és felhuztam a másik felét: tele volt nagyokkal. Siess Manuel és hozz egy teknő csalétket. Ma éjjel uszik a szerencse.

A hal éhesen harapta az ujjal csalétket horgot, melyről az előbb vették le a pajtásaikat. Tom Platt, és Long Jack

módjával uszkáltak föl és le a zsineg hosszába, míg a csónak orra mélyen levágott a nedves kötél és horgok súlya alatt.

— Én nem kockáztatok semmit, — mondá Disko, hogy bésötétedet. Mikor ilyen közel uszkál, nem kockáztatok semmit. Föl a csónakkal és gyerünk vacsorázni.

Vacsora után tisztítás következett. És alapos tisztítás is volt, közben-közben felszegesző is akadt egynéhány. Kilencz óráig tartott és Disko háromszor is nevetett az alatt, amint Harvey kitartóan dobálta a vágott halat a tartályba.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma pénteken „A” bérletben, ajdonságul először:

A S A S O K.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Forray Gábor, műépítész	—	Szabados.
Lenke, neje	—	Takács M.
Sas Ferencz	—	Odry Á.
Sas Victor	—	Szöke S.
Sas Barnabás	—	Sziklay M.

Holnap szombaton „B” bérletben másodsor:

A S A S O K.

Elő-virág üzlet.

Vann szerencsénk a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tőzsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

Állandóan friss vágású

élő-virág

Áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

Ermelléki kitünő RIZLING-BOR

1 liter 32 kr.

budai sashegyi, egri villányi, szegszárdi, ménesi veres borok, tokaji asszu, szamorodni Rusati és mindenféle külföldi borok nagy választékban kaphatók:

Váray József kereskedésében,

Piacz-utca, Városi-bérbház.

13371—16908

1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát tevő és a vágóhid mellett fekvő Baik Szilágyi-féle majorsági föld az 1902. évi márczius hó 5-én d. e. 9 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek hasznbérbe kiadatik. Árverelni szándékozók a feltételeket a városi számvevőség-nél a hivatalos órák alatt megtekinthetik; és árveréskor tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy értékpapirokban az árverelő-bizottság kezébe letenni. Debreczen, 1902 február 6.

A városi Tanács.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-u. 7.

a régi szolid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy gazdagsággal mint konyhakerttel és virágmagokkal gazdagon felszereltem.

Saját érdekében jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, — ha megtekinti magraktárait s meggyőződést szerez czégem kiváló szállítókepeségéről. Mintákkal és új nagy képes árjegyzékekkel szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése,

előbb GASZNER KÁROLY.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszeráramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecské minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Apró hirdetések.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Tölgyfa szőlőkarók

kaphatók 4, 5, 6, 7 suk hosszú Hegedűs Emil tűzifaraktárában. Arany-János-u. 16.

Veszek Csonka újságpapírost és 1 literes ásványvizes üvegeket Göcsey István kereskedő Hunyadi-utca 26.

Intelligens fiatal nő pénztárnoknői állást keres nagyobb üzletbe. Szives megkeresést „Pénztárnoknő” ezímen kér a kiadóhivatalba.

Urasági új fosztott liba toll 30 kiló eladó, esetleg különként is. Péterfia-utca 57. szám.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház ondódi följővel a vezető feltételek mellett eladó. — Értekezni: Teleky utca 17 szám, 3 sílő alatt

Kiadó 5 szobás utcai lakás Péterfia-Egymaloz-u. 4. sz. Ugyanott két új sifon eladó.

Legjobb kerti bort tessék megköszölni. Hunyadi utca 28. sz. Főgel Ferencz.

Varrónő, ki gépen dolgozott, állandó alkalmazást nyerhet, Wiener Adolf zsák- és ponyva-üzletében Kossuth-utca 27. Ugyanott egy bolthelyiség kiadó

Utecai butorozott szoba előszobával kiadó. Battyányi 16.

Lakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Kállai Sándor lakatos mesternél Csonka-utca 6. sz.

Kiadó szép utcai butorozott szoba. Péterfia 1. szám emelet.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő szobával több mel-lék helyiség, jó vízü vízvezeték és gázbevezető azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Kiadó lakás 3 szoba mellék-helyiségekkel víz-vezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Tea-vaj Gróf Dezsői Büdzentmihályi uradalmából 1 klg. frt. 1.20. Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

Nincs párja Borsy-főle Pemetefü cukorkának

Kapható Borsy cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében 1 doboz 20 fillér

Jámbor Zsigomond Kárpitos divány behuzásokat, javításokat jutányosan vállal. Kívánatra házaknál is. Csók utca 6 szám.

Jó karban lévő szobabutor elköltözés végett azonnal eladó. Kossuth-utca 58. szám alatt.

Kiadó bolt Csapó u. 22. sz. alatt a Zenede mellett bolthelyiségek kiadók.

Sétakerítés nyaraló megvételek beresztetik. Ajánlatok az ár és terület pontos megjelölés mellett „nyaraló ezímen” a lap kiadóhivatalába küldendők.

Miklós-utca 34 sz. alatt 3 szoba és mellék-helyiségek-től álló utcai és udvari lakás májusra kiadó.

Fele árban!

20-30 cm. kép 15 kor.

— Alumínium fényképek készülnek —

Verseny fényirdában

Kossuth-utca 24.

Ma, pénteken

Hal- és galuska-estélyt

rendeznek.

Kitűnő tiszai halak, a legjobb kerti-borok állnak a n. ó. közönség rendelkezésére. Pártfogást kér ti-ztelettel:

FŐGEL FERENCZ.

Új szállitmány!

Csemégeszőlő, nemes faj a'ma és körte, verbejú narancs kapható:

Czeglédy és Polgárnál

Piacz-u. Bika-szállodával szemben.

Kossuth-utczában 11 szám alatt

a Zádor-féle házban

Május elsőre kiadók.

1) A Kontsek Géza előb Gaszner Károly-féle nagy fűszerüzlet helyiség.

2) A 2-ik udvarban egy udvari lakás, 2 szoba, előszoba, konyha és tartozéka.

3) A 2-ik udvarban külön bejárattal 2 szoba és tartozéka.

4) Egy pinzelakás-szoba és konyha.

Ertekezhetni: a tulajdonossal.

1666

v. k. szám.

1901

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3428/2. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kann és Heller cég részére Törő Mihály és nejedebreczeni lakosoktól 96 kor. 96 fill. tőke, ennek 1901. évi aug. hó 1. napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 38 kor. perköltség erejéig 1901 évi decz. hó 10-én bíróság le- és felül foglalt és 1060 koronára becsült butorok, cséplőgép és egyéb ingóságok 1902 évi febr. hó 26 án délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Kórház-u. 5 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen 1902 évi február hó 1-én.

Bódogh Zs.

birói kiküldött.

2323

1902

Hirdetés.

A pallagi katonai gyakorlótér árokpartjairól levágott akác-fák-ból kikerült

200 csomó haszonfa és 30 m.-öl tűzifának

a helyszínen leendő árveréseni értékesítése elrendeltetvén, — ezen árverésre határnapul 1902. évi február hó 26-ik napjának délelőlt 9 órája tüzetvén ki, arra sz érdeklődők meghivatnak.

Az árverés a jelzett napon a Sámsoni ut azon részén, ahol a katonai gyakorlótér kezdődik, fog megkezdetni.

Debreczen, 1902 február hó 17-én.

A városi tanács.

Írógép és Mimeograph

sokszorosító készülékhez állandó raktár minden hozzávaló kellékek, u. m. festék-szalag, Carbonpapir, Yostkerék stb. gyári áron

Pongrácz Géza

papirraktárában Debreczen.

1510

v. k. szám

1901

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3018/4. 1901. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dröszler Károly részére Jámbor Lajos debreczeni lakostól 160 kor. tőke, ennek 1901. évi szept. hó 19. napjától számítandó 6% kamattal és eddig összesen 102 kor. 70 fill. perköltség erejéig 80 kor. fizetett összeg betudásával 1901. évi nov. hó 1-én bíróság felül foglalt és 1728 koronára becsült buza, takarmány, gazdasági eszközök, lovak és egyéb ingóságok 1902. évi február hó 22-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és Debreczen batárában az ondódi 213 sz. tanyán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902 évi január hó 30 án.

Bódogh Zs.

birói kiküldött.

Lukács Emil dr.

==== ügyvédi irodáját ====

Debreczenben, Piacz-utca 38. sz. (Schäffer-ház) a posta mellett

megnyitotta.